

Deze week in het lobbymemo:
Verslagen Tweede Kamer

- Vervolg plenair debat Wooncoöperaties
- Wet Handhaving Sociale Zekerheid
- Tweeminutendebat De tweede cyclus van de Spreidingswet
- Tweeminutendebat Vreemdelingen- en asielbeleid
- Tweeminutendebat Natuur
- Tweeminutendebat Digitale infrastructuur en economie
- Tweeminutendebat Verordening digitale netwerken
- Tweeminutendebat Bonaire, Sint Eustatius en Saba
- Tweeminutendebat Spoorveiligheid en ERTMS
- Tweeminutendebat Spoor
- Tweeminutendebat Uitkomsten Actieagenda industrie en omwonenden
- Tweeminutendebat Externe veiligheid
- Tweeminutendebat Armoede- en Schuldenbeleid
- Tweeminutendebat Gezondheidsraadadvies over gezondheidsrisico's voor omwonenden van geitenhouderijen
- Tweeminutendebat Arbeidsmigratie
- Tweeminutendebat Leefstijlpreventie
- Tweeminutendebat GGZ/Suïcidepreventie

Stemmingen

- Dinsdag 16 juni
- Woensdag 17 juni

Eerste Kamer

- Debat Gemeentefondsbegroting 2026

- Komende voorstellen Europese Commissie
- Consultaties Europese Commissie

Verslagen Tweede Kamer

Deze week stond in het teken van veel tweeminutendebatten. De laatste weken voor het zomerreces zijn er nog veel tweeminutendebatten te verwachten. Hier was een aardige voorraad voor opgebouwd.

Vervolg plenair debat Wooncoöperaties

In het tweede deel van het debat staat de beantwoording door Sandra Beckerman (SP) centraal. Zij bouwt nadrukkelijk voort op de vragen uit de eerste termijn, waarin veel aandacht was voor de rol van gemeenten, financiering en uitvoerbaarheid. Een belangrijk politiek spanningspunt blijft de positie van gemeenten. Meerdere fracties vrezen extra verplichtingen en druk op de uitvoeringspraktijk. Beckerman benadrukt daarom herhaaldelijk dat de wet géén verplichting introduceert om beleid te maken.

Gemeenten behouden beleidsvrijheid; alleen als zij beleid voeren, moet dit worden vastgelegd in de woonvisie of het volkshuisvestingsprogramma. Zij onderstreept dat dit juist duidelijkheid biedt aan initiatieven en geen nieuwe beleidsdruk hoeft te veroorzaken.

In reactie op zorgen van onder meer VVD en CDA over uitvoerbaarheid wijst Beckerman op bestaande ondersteuning: kennisdeling via koplopergemeenten, landelijke ondersteuning door RVO en Platform31 en initiatieven vanuit Cooplink. Daarmee probeert zij het beeld te corrigeren dat gemeenten er alleen voor staan. In haar woorden is de administratieve impact “overkomelijk”, mede doordat gemeenten zelf bepalen of ze beleid ontwikkelen. Beckerman haalde expliciet de steun van de VNG aan. “Hoewel wooncoöperaties een kleine bijdrage aan het woningbouwprogramma zullen leveren, is elk lokaal initiatief er een om te koesteren.”

Grond, locaties en gemeentelijke afwegingen

Net als in het eerste deel blijft de beschikbaarheid van locaties een kernpunt. Kamerleden vragen of wooncoöperaties niet concurreren met reguliere woningbouw, zeker gezien schaarse grond.

Beckerman erkent die spanning, maar benadrukt het ‘en-en’-karakter: wooncoöperaties vormen een aanvullende woonvorm die naast corporaties en marktpartijen kan bestaan. Ze wijst er daarbij op dat deze woonvorm juist kan bijdragen aan doorstroming (bijvoorbeeld ouderen die verhuizen) en maatschappelijke doelen zoals gemeenschapsvorming. Voor gemeenten betekent dit dat zij bij gebiedsontwikkeling keuzes moeten maken over een gemengd programma, waarbij wooncoöperaties een niche, maar betekenisvolle rol kunnen spelen. Ook het debat over grondprijzen en mogelijke ondersteuning door gemeenten komt terug. Beckerman geeft aan dat instrumenten zoals sociale grondprijzen of erfpachtconstructies al door gemeenten worden ingezet, maar niet in de wet zijn vastgelegd. Daarmee blijft dit nadrukkelijk een lokale beleidskeuze.

Toegankelijkheid en risico op uitsluiting

Een ander terugkerend thema is toegankelijkheid. Meerdere fracties waarschuwen dat wooncoöperaties vooral bereikbaar zijn voor zelfredzame en kapitaalkrachtige initiatiefnemers. Beckerman erkent dit risico en positioneert juist daarom de wet en het Fonds Coöperatief Wonen als middelen om drempels te verlagen. Zij verwijst naar internationaal onderzoek waaruit blijkt dat wooncoöperaties juist vaak bewoners met lage en middeninkomens bedienen. Ook benadrukt zij dat veel initiatieven zelf sturen op gemengde groepen en sociale huurcomponenten. Voor gemeenten is dit relevant omdat zij – bij bijvoorbeeld gronduitgifte of afspraken met initiatieven – kunnen sturen op doelgroep en toegankelijkheid, maar zonder dat dit in de wet wordt voorgeschreven.

Reactie kabinet: steun, maar met nadruk op lokale keuzevrijheid

Minister Boekholt-O'Sullivan (VRO) spreekt in haar reactie duidelijke steun uit voor het wetsvoorstel. Zij ziet wooncoöperaties als aanvulling binnen de volkshuisvesting en als bijdrage aan betaalbaarheid en leefbaarheid. Tegelijkertijd bevestigt zij expliciet de interpretatie die voor gemeenten cruciaal is: er is geen verplichting om beleid te voeren. Gemeenten bepalen zelf of en hoe wooncoöperaties passen binnen hun lokale opgave. De enige juridische verplichting is dat bestaand beleid op de juiste plek wordt vastgelegd. De minister benadrukt daarnaast dat gemeenten een sleutelrol hebben bij locaties en gebiedsontwikkeling. Het rijk ondersteunt via kennisdeling en instrumenten, maar de feitelijke keuzes liggen lokaal.

Financiering en fonds: beperkt maar gericht instrument

In het debat verduidelijkt de minister ook de werking van het Fonds Coöperatief Wonen. Met circa € 60 miljoen kunnen naar verwachting ongeveer duizend woningen worden gerealiseerd. Dit is relatief kleinschalig binnen de totale woningbouwopgave, maar bedoeld als stimulans voor een specifieke woonvorm. Belangrijk voor gemeenten is dat het fonds werkt met leningen en revolverend is. Gemeentelijke betrokkenheid zit vooral in faciliteren (grond, beleid, begeleiding), niet in directe rijksfinanciering voor projecten.

Tweede termijn

In de tweede termijn van de Kamer wordt het beeld uit de eerste termijn bevestigd: een brede politieke bereidheid om wooncoöperaties als aanvullende woonvorm te ondersteunen, gecombineerd met terugkerende zorgen over uitvoering, rolverdeling en gelijke behandeling.

Beckerman krijgt expliciet steun vanuit meerdere fracties. De Hoop (PRO) spreekt namens zijn fractie uit dat het wetsvoorstel een “aanmoediging van onderop” is en geen oneigenlijke beperkingen oplegt aan gemeenten. Daarmee legitimeert hij de kernlijn van het voorstel: stimuleren zonder verplichten. Steen (CDA) plaatst het debat nadrukkelijk in het bredere perspectief van gemeenschapsvorming. Zij onderstreept – ook richting de discussie met VVD – dat woningbouw niet alleen om aantallen gaat, maar om leefbare gemeenschappen. Tegelijk geeft het CDA aan nog vragen te houden over de praktische toekomstbestendigheid van deze woonvorm. Bij Russcher (FVD) en eerder VVD en JA21 blijft het spanningspunt rond doelmatigheid en gelijke behandeling zichtbaar. Deze fracties houden nadrukkelijk oog voor risico's van publieke steun aan een relatief kleine doelgroep en mogelijke verstoring van het speelveld.

Moties

- 36780-9 Motie [Jimmy Dijk](#) over de nadere voorschriften omtrent wooncoöperaties ook aanpassen in het Btiv. Oordeel Kamer;
- 36780-10 Motie [Jimmy Dijk](#) over komen tot een structurele en meerjarige financiering van Cooplink. Ontraden;
- 36780-11 Motie [Jimmy Dijk](#) over het Rijksvastgoedbedrijf bij grootschalige gebiedsontwikkeling ten minste 10% als wooncoöperatie laten ontwikkelen. Ontraden;
- 36780-12 Motie [De Hoop](#) over speciale aandacht voor wooncoöperaties bij ontwikkeling op grond in handen van de overheid. Oordeel Kamer;
- 36780-13 Motie [Van Leijen](#) over bij subsidieregelingen voor ouderenhuisvesting ruimte creëren voor initiatieven die gebruikmaken van het coöperatieve woonmodel. Oordeel Kamer;
- 36780-14 Motie [Van Leijen](#) over de rijksgrondfaciliteit of andere instrumenten binnen het grondbeleid inzetten voor de ontwikkeling van wooncoöperaties. Oordeel Kamer;
- 36780-15 Motie [Grinwis c.s.](#) over bij de uitwerking van het huurregister wooncoöperaties zodanig meenemen dat ze herkenbaar zijn als wooncoöperatie. Oordeel Kamer;
- 36780-16 Motie [Grinwis c.s.](#) over wooncoöperaties meenemen in de bredere aanpak woningdelen en gemeenten informeren over correcte toepassing van de kostendelersnorm. Oordeel Kamer;
- 36780-17 Motie [Grinwis c.s.](#) over fiscale ongelijkheden wegnemen voor wooncoöperaties die voldoen aan de Wet bevordering wooncoöperaties. Oordeel Kamer;
- 36780-18 Motie [Mooiman c.s.](#) over bij de evaluatie van de Wet bevordering wooncoöperaties de effecten meenemen van gerealiseerde wooncoöperaties op de betaalbare woonsegmenten. Oordeel Kamer.

De Tweede Kamer stemt op 30 juni over het wetsvoorstel en de ingediende moties en amendementen.

Wet Handhaving Sociale Zekerheid

Donderdag 18 juni begon de Kamer de behandeling van de Wet Handhaving Sociale Zekerheid (36785) in aanwezigheid van minister Aartsen van Werk en Participatie. Aan het debat namen deel: Ceder (CU), Neijenhuis (D66), Markuszower (GMkz), Patijn (PRO), Flach (SGP), Ceulemans (JA21), Van Ark (CDA), Keijzer, Edgar Mulder (PVV), De Beer (VVD), Schenk (FVD), Ergin (DENK) en Wiersma (BBB). Het debat werd na de eerste termijn van de Kamer geschorst wegens tijdgebrek. Naar verwachting zal het debat op dinsdag 30 juni worden voortgezet met het antwoord van minister Aartsen en de tweede termijn. Stemmingen over amendementen, nog in te dienen moties en het wetsvoorstel zijn nu voorzien voor donderdag 2 juli.

Fout versus fraude: van wantrouwen naar vertrouwen

Er tekende zich brede steun af voor de kern van de Wet handhaving sociale zekerheid: het scherper onderscheiden van vergissingen en fraude. Veel woordvoerders plaatsten het wetsvoorstel nadrukkelijk in het licht van de toeslagenaffaire en eerdere voorbeelden van harde handhaving. Ceder (CU) sprak over een noodzakelijke koerswijziging van een overheid die burgers standaard wantrouwt naar een overheid die uitgaat van vertrouwen. Volgens hem werden fouten te vaak automatisch bestraft met terugvorderingen en boetes, terwijl mensen soms eenvoudigweg de regels niet begrepen. Ook Neijenhuis (D66), Patijn (PRO), Flach (SGP), Edgar Mulder (PVV) en De Beer (VVD) onderschreven dat niet iedere fout als fraude moet worden behandeld. Tegelijkertijd klonk vanuit meerdere fracties de waarschuwing dat bewuste fraude stevig moet blijven worden aangepakt. Vooral Markuszower (GMkz), Ceulemans (JA21), Keijzer en Edgar Mulder benadrukten dat de slinger niet moet doorslaan naar een te soepel regime.

Bevoegdheden voor uitvoeringsinstanties

Een belangrijk onderdeel van het debat ging over de extra ruimte die gemeenten, UWV en SVB krijgen om maatwerk toe te passen. Voorstanders zien daarin een noodzakelijke correctie op een systeem waarin uitvoerders te weinig ruimte hadden om recht te doen aan individuele omstandigheden. Ceder stelde dat uitvoeringsorganisaties meer vertrouwen verdienen en niet langer als “stempelmachine” moeten functioneren. Hij kondigde onder meer een amendement aan om naast verwijtbaarheid ook toerekenbaarheid mee te laten wegen bij de vraag of een boete passend is. Daarnaast wil hij dat uitvoeringsinstanties actief toetsen of terugvorderingen in individuele gevallen onevenredig uitpakken. Neijenhuis diende een amendement in rond het vergisrecht. Patijn vroeg aandacht voor persoonlijk contact tussen burgers en uitvoeringsinstanties en voor betere toegang tot juridische ondersteuning. Vanuit verschillende fracties werd gevraagd hoe de gewenste cultuurverandering binnen uitvoeringsorganisaties daadwerkelijk tot stand moet komen.

Risico op rechtsongelijkheid

Juist die grotere beleidsruimte leidde tot zorgen over rechtsongelijkheid. Flach vroeg hoe wordt voorkomen dat gemeenten en uitvoeringsinstanties het vergisrecht ieder op hun eigen manier gaan invullen. Van Ark wees op mogelijke uitvoeringsverschillen tussen gemeenten, terwijl Keijzer waarschuwde voor willekeur en uiteenlopende uitkomsten afhankelijk van de woonplaats van burgers. De Beer vroeg hoe de uniformiteit van de uitvoering door gemeenten, UWV en SVB wordt bewaakt. Ook Schenk, Ergin en Wiersma vroegen aandacht voor gelijke behandeling van gelijke gevallen. Patijn wees specifiek op het risico dat gemeenten vanwege financiële druk een strengere handhavingsslijn kiezen en suggereerde overleg met de VNG om gemeenten daarbij te ondersteunen. Wiersma vond overleg met alleen VNG en UWV onvoldoende om rechtsgelijkheid te garanderen.

Overige punten

Naast de hoofdthema's kwamen verschillende andere onderwerpen aan bod. Patijn vroeg waarom aanbevelingen over juridische bijstand, discriminatie en persoonlijke omstandigheden niet volledig in het voorstel zijn verwerkt. Neijenhuis stelde vragen over de definitie van opzet en over het doenvermogen van burgers. Ceulemans pleitte voor begrijpelijker communicatie vanuit de overheid. Schenk vroeg zich af waarom niet het onderliggende complexe stelsel van sociale zekerheid wordt vereenvoudigd. Van Ark benadrukte juist dat het wetsvoorstel snel en zonder ingrijpende wijzigingen moet worden ingevoerd. Daarmee liet de eerste termijn een breed gedeelde wens zien om menselijker te handhaven, maar ook een voortdurende zoektocht naar de juiste balans tussen maatwerk, fraudebestrijding en rechtsgelijkheid.

Tweeminutendebat De tweede cyclus van de Spreidingswet

Tijdens de plenaire afronding van het debat over de tweede cyclus van de Spreidingswet op woensdag 17 juni zijn zestien moties ingediend.

- Motie van de leden Ceulemans en Diederik van Dijk over de Spreidingswet intrekken
- Motie van de leden Ceulemans en Diederik van Dijk over geen dwang richting gemeenten die niet voldoen aan het verdeelbesluit
- Motie van de leden Ceulemans en Diederik van Dijk over geen opvangplekken opleggen aan gemeenten
- Motie van de leden Ceulemans en Diederik van Dijk over communiceren dat gemeenten het recht hebben om geen opvangplekken aan te bieden
- Motie van de leden Ceulemans en Diederik van Dijk over uitspreken dat het aan de gemeenten zelf is of ze asielopvang willen
- Motie van de leden Ceulemans en Diederik van Dijk over concrete voorwaarden formuleren voor het intrekken van de Spreidingswet
- Motie van het lid Vondeling over geen enkele gemeente dwingen tot het opvangen van asielzoekers
- Motie van het lid Vondeling over de Spreidingswet intrekken
- Motie van het lid Vondeling over uitspreken dat geweldloos verzet tegen azc's te allen tijde mogelijk moet zijn
- Motie van het lid Vondeling over illegaal opgehouden azc's per direct sluiten
- Motie van het lid Vermeer over politiegegevens en COA-cijfers over overlast en criminaliteit in en rond opvanglocaties per locatie openbaar, actueel en eenvoudig vindbaar maken
- Motie van de leden Westerveld en Ceder over onderzoeken of rijksvastgoedlocaties ingezet kunnen worden als langjarige opvanglocatie zodat kinderen niet in de (crisis)noodopvang terechtkomen
- Motie van het lid Straatman c.s. over best practices rondom maatwerkopvang breder verspreiden om een zo breed mogelijk maatschappelijk draagvlak te creëren
- Motie van het lid Russcher over bij welke gemiddelde wekelijkse asielinstroom de regering voornemens is de Spreidingswet op te schorten of in te trekken
- Motie van de leden Ceder en Diederik van Dijk over incidenten van religieus gemotiveerd geweld tegen asielzoekers binnen opvanglocaties registreren
- Motie van het lid Ceder over overschrijdingen van de opvangopgave extra laten meewegen in de toekomstige verdeelsleutel van de Spreidingswet (aangehouden)

Tweeminutendebat Vreemdelingen- en asielbeleid

Tijdens de plenaire afronding van het debat over de het vreemdelingen- en asielbeleid op woensdag 17 juni zijn ook zestien moties ingediend.

- Motie van het lid Westerveld over het COA en gemeenten bijstaan bij het waarborgen van de veiligheid en privacy van asielzoekers en vrijwilligers
- Motie van het lid Boomsma over Dublinclaimanten uit Griekenland en Italië waarvan de termijn nog niet is verstreken overdragen
- Motie van het lid Boomsma c.s. over het uitlezen van gegevensdragers zoals mobiele telefoons voortzetten
- Motie van het lid Vondeling over het altijd uitlezen van gegevensdragers van asielzoekers
- Motie van het lid Vondeling over het sluiten van de grenzen en geen asielzoekers meer toelaten
- Motie van het lid Vondeling over informeren over het aantal naar de verantwoordelijke lidstaat teruggestuurde asielzoekers

- Motie van het lid Vondeling over het uitzetten van vreemdelingen bij wangedrag
- Motie van het lid Diederik van Dijk over nationale en Europese kaders aanpassen zodat weigering van antisemitische of extremistische personen mogelijk wordt
- Motie van het lid Diederik van Dijk c.s. over het onderzoeken van de situatie van Syrische christenen
- Motie van het lid Straatman over terrorismeveroordeelden in vreemdelingenbewaring plaatsen
- Motie van de leden Ergin en Van Baarle over intimidatie van asielzoekers tegengaan
- Motie van de leden Ergin en Van Baarle over de gevolgen van terugkeerhubs voor de fysieke en psychische gezondheid, veiligheid en rechtspositie van kinderen in kaart brengen
- Motie van de leden Ergin en Van Baarle over de terugkeer van Syriërs en herbeoordeling van asielvergunningen in geen enkel geval versnellen
- Motie van het lid Ellian over bij de beoordeling van mvv-aanvragen meenemen of er een reële verwachting is dat een vreemdeling Nederland wil of kan verlaten
- Motie van het lid Russcher over de invoering van een meldplicht voor overheidsinstanties bij een vermoeden van illegaal verblijf onderzoeken
- Motie van het lid Struijs over streven naar het realiseren van vaste reguliere opvanglocaties

Tweeminutendebat Natuur

- Motie van het lid Boomsma over de beoordelingssystematiek voor vogelsoorten betrekken bij het bepalen van de staat van instandhouding van algemeen voorkomende diersoorten
- Motie van het lid Boomsma c.s. over bij de volgende AERIUS-update een verhoging van de rekenkundige ondergrens doorvoeren
- Motie van het lid Beckerman over verkennen hoe uitbreiding van de zoutwinning onder de Waddenzee kan worden voorkomen
- Motie van het lid Wiersma c.s. over het wetsvoorstel om de op de KDW gebaseerde omgevingswaarden uit de wet te halen gelijktijdig met het stikstofpakket aanhangig maken bij de Tweede Kamer
- Motie van het lid Kostić over maatregelen om egels te beschermen en de negatieve populatietrend te keren
- Motie van de leden Vellinga-Beemsterboer en Koorevaar over terreinbeherende organisaties en natuurbeheer volwaardig voortzetten
- Motie van het lid Kostić over subsidies met een negatief effect op de biodiversiteit biodiversiteitsvriendelijk maken (aangehouden)
- Motie van het lid Beckerman over een groennorm voor stedelijke gebieden om hittestress tegen te gaan
- Motie van het lid Grinwis c.s. over een deel van de aanvullende ANLb-middelen alsnog inzetten voor andere ecologisch belangrijke opgaven
- Motie van het lid Bromet over erop inzetten dat natuur natuur blijft
- Motie van het lid Grinwis c.s. over bij de verdeling van ANLb-middelen aandacht besteden aan alle doelen en soorten waarvoor het ANLb relevant is
- Motie van het lid Bromet over de mogelijkheden verkennen om bermen, dijken en spoorwegen natuurvriendelijk te beheren (gewijzigd)
- Motie van het lid Chris Jansen over het instrument van sturende zones definitief verwerpen
- Motie van het lid Koorevaar c.s. over bij de herziening van het stelsel van jacht en faunabeheer expliciet aandacht besteden aan de beheersing en bejaging van ganzenpopulaties

- Motie van het lid Den Hollander c.s. over natuurbrandbeheersing onderdeel maken van de structurele financiering voor natuurherstel en natuurbeheer
- Motie van het lid Den Hollander c.s. over een landelijk kader voor beverbeheer over het preventief ingrijpen bij risico's voor waterveiligheid, woningveiligheid, waterkwaliteit en infrastructuur
- Motie van het lid Flach c.s. over afspraken met provincies over meer inzet op adequaat natuurbeheer in bestaande gebieden (gewijzigd)
- Motie van het lid Flach over het definitieve Natuurplan niet vaststellen of indienen dan nadat het met de Kamer is besproken

Tweeminutendebat Digitale infrastructuur en economie

- Motie van het lid El Boujdaini c.s. over verkennen hoe bij de vergunningverlening voor datacentra het vergroten van Europees-autonome datacentercapaciteit kan worden gestimuleerd. Oordeel Kamer;
- Motie van het lid El Boujdaini c.s. over inventariseren hoeveel rekenkracht de overheid de komende tien jaar nodig heeft en hoe de overheid als launching customer optreedt inzake de ontwikkeling van AI-infrastructuur. Oordeel Kamer;
- Motie van de leden El Boujdaini en Kathmann over als launching customer optreden voor GPT-NL. Oordeel Kamer;
- Motie van de leden Kathmann en Dassen over middelen reserveren voor publieke investeringen in zeekabelprojecten. Ontraden;
- Motie van het lid Kathmann over scenario's uitwerken voor de benodigde ruimte en rekenkracht om Nederland strategisch te positioneren op het gebied van AI. Oordeel Kamer;
- Motie van het lid Verkuijlen c.s. over een risicobeoordeling voor de digitale infrastructuur opmaken en vertrouwelijk delen. Oordeel Kamer;
- Motie van het lid Van den Berg over in het Programma Noordzee 2028-2033 voldoende ruimte, voorkeurs tracés en beschermingszones voor nieuwe telecom- en datakabels borgen. Oordeel Kamer;
- Motie van het lid Van den Berg over het sturen van een besluitnota binnen drie maanden na afronding van het Europese haalbaarheidsonderzoek. Oordeel Kamer.

Tweeminutendebat Verordening digitale netwerken

- Motie van het lid Van den Berg over de gevolgen van de Verordening betreffende digitale netwerken voor kleinere telecomaanbieders expliciet toetsen. Ontraden;
- Motie van het lid Kathmann over open en in pandige glasvezelinfrastructuur als norm bij nieuwbouw en renovatie van sociale woningen. Overbodig;
- Motie van het lid Van den Berg over de invoering van een singlepassportprocedure alleen onder voorwaarden steunen. Ontraden.

Tweeminutendebat Bonaire, Sint Eustatius en Saba

- Motie van de leden Tseggai en Ceder over de Kamer informeren over hoe opvolging gegeven wordt aan de aanbevelingen om het recht op goed onderwijs ook in Caribisch Nederland te borgen. Aangehouden;
- Motie van de leden Tseggai en Ceder over de aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer opvolgen voor een weerbaarder Caribisch Nederland. Oordeel Kamer;

- Motie van de leden Ceder en Tseggai over een integraal investerings- en uitvoeringsvoorstel voor een toekomstbestendige havenontwikkeling op Sint-Eustatius. Oordeel Kamer;
- Gewijzigde motie van het lid Ceder c.s. over een visie over openbare veerverbindingen tussen de eilanden in het Caribisch deel van het Koninkrijk. Oordeel Kamer.

Tweeminutendebat Spoorveiligheid en ERTMS

- Motie van de leden De Hoop en Boelsma-Hoekstra over afspraken met ProRail, aannemers en vervoerders over de veiligheid van onderhoudsmedewerkers
- Motie van het lid Van Leijen c.s. over met België overleggen over continuïteit op het traject Roosendaal-Belgische grens
- Motie van het lid Goudzwaard over spoorblokkades voorkomen en strafrechtelijk vervolgen
- Motie van het lid Van Duijvenvoorde over de landelijke uitrol van ERTMS versnellen (aangehouden)
- Motie van de leden Prickaert en Vondeling over reisverboden voor overlastgevers in het ov
- Motie van de leden Prickaert en Vondeling over openstaande boetes van niet-betalende asielzoekers alsnog innen
- Motie van het lid Prickaert over de subsidie aan Rover opschorten zolang de huidige voorzitter aanblijft

Tweeminutendebat Spoor

- Motie van het lid El Abassi over treinkaartjes bij NS ook na 2027 betaalbaar houden
- Motie van het lid El Abassi over verdere prijsstijgingen bij de NS voorkomen
- Motie van het lid El Abassi over het effect van de verdeling van de gereserveerde middelen op de betaalbaarheid voor treinreizigers inzichtelijk maken
- Motie van het lid El Abassi over de hoogte van de beloning van bestuurders van de NS
- Motie van het lid De Hoop c.s. over een voortrekkersrol bij het verbeteren van internationale treinen
- Motie van de leden De Hoop en Grinwis over het aantal internationale treinen verder opschalen
- Motie van het lid Grinwis c.s. over de dienstregeling van de EuroCity Brussel-Breda
- Motie van het lid Goudzwaard over uitbreiding van de capaciteit van de Eurostar UK Terminal op Amsterdam Centraal
- Motie van het lid Goudzwaard over een beleidskader voor de toekomstige marktordening voorleggen aan de Kamer (aangehouden)

Tweeminutendebat Uitkomsten Actieagenda industrie en omwonenden

- Motie van het lid Kostić c.s. over omwonenden volwaardig en evenwichtig betrekken bij de landelijke gesprekstafel gezondheid en industrie
- Motie van de leden Zalinyan en Kostić over het Schone Lucht Akkoord uitvoeren en een aanvullend maatregelenpakket voor betere luchtkwaliteit in IJmond en Rijnmond
- Motie van de leden Kostić en Zalinyan over in de verkenning naar positieve financiële instrumenten ook varianten van emissiebegroting betrekken
- Motie van de leden Zalinyan en Kostić over de capaciteit, expertise en taken binnen de keten van omgevingsdiensten, milieurecherche en Openbaar Ministerie versterken
- Motie van de leden Zalinyan en Kostić over BBT-regels en -technieken implementeren in algemene nationale regels

- Motie van de leden Zalinyan en Kostić over voldoende capaciteit voor uitvoeringsinstanties als Rijkswaterstaat, omgevingsdiensten en waterschappen
- Motie van het lid Vellinga-Beemsterboer over financiële prikkels in kaart brengen die uitstoot en maatschappelijke kosten van schadelijke stoffen kunnen terugdringen

Tweeminutendebat Externe veiligheid

- Motie van de leden Zalinyan en Kostić over alles in het werk stellen om te voorkomen dat er een nieuwe vergunning wordt afgegeven voor het lozen van TFA door Chemours
- Motie van de leden Zalinyan en Kostić over etikettering voor consumentenproducten die pfas bevatten
- Motie van de leden Zalinyan en Kostić over het uitwerken van een pfas-verbod voor kleding
- Motie van het lid Zalinyan over onderzoek naar gebruik of toepassing van pfas waarvoor geen alternatieven bestaan
- Motie van het lid Goudzwaard over geen nationale koppen op Europese pfas-regelgeving en pleiten voor een risicogebaseerde Europese pfas-aanpak
- Motie van de leden Zalinyan en Kostić over invoeren van een productieverbod op pfas-stoffen
- Motie van het lid Van Duijvenvoorde over een inventarisatie van de verschillende soorten pfas en hun maatschappelijke toepassingen
- Motie van het lid Van Groningen c.s. over onderzoek naar veilige en circulaire toepassing van staalslakken
- Motie van de leden Van Groningen en Vellinga-Beemsterboer over in kaart brengen of het huidige wettelijk instrumentarium voldoende mogelijkheden biedt tot effectief ingrijpen bij structurele milieuovertredingen
- Motie van de leden Kostić en Zalinyan over zich met medestanders in de EU inzetten voor een verbod op pfas-houdende bestrijdingsmiddelen
- Motie van het lid Chris Jansen over de huidige nationale koppen op EU-veiligheidsrichtlijnen in kaart brengen
- Motie van het lid Van Duijvenvoorde over bij verdere uitwerking van pfas-maatregelen een kosten-batenanalyse aan de Kamer sturen
- Motie van de leden Kostić en Zalinyan over meetgegevens van Rijkswaterstaat over de kwaliteit van het oppervlaktewater actief openbaar maken

Tweeminutendebat Armoede- en Schuldenbeleid

- 24515-825 Motie Flach c.s. over nog dit jaar voorstellen doen om de vindbaarheid, effectiviteit en reikwijdte van de schuldpauszeknop te vergroten
- 24515-826 Motie Jimmy Dijk over de dubbele heffingskorting niet afschaffen
- 24515-827 Motie Jimmy Dijk over de kostendelersnorm afschaffen
- 24515-828 Motie Jimmy Dijk over tot een publiek systeem van bewindsvoering komen
- 24515-829 Motie Patijn c.s. over voor een basisniveau van regelingen gemeenten met een succesvol en toereikend schulden- en armoedebeleid volgen
- 24515-830 Motie Patijn c.s. over in kaart brengen welke mogelijkheden er zijn om jongeren beter te informeren over hun financiële situatie
- 24515-831 Motie Wiersma en Hamstra over onderzoek naar aanvullende beperkingen voor 18- tot 24-jarigen om hen tegen overcreditering te beschermen

- 24515-832 Motie [Ceder c.s.](#) over de huidige ondergrens van €75 voor het treffen van een betalingsregeling schrappen
- 24515-833 Motie [Ceder](#) over het huidige stelsel van materiewetten op het terrein van inning en incasso vereenvoudigen
- 24515-834 Motie [Ceder en Flach](#) over succesvolle initiatieven stimuleren waarbij vrijwilligersorganisaties financiële educatie op scholen verzorgen
- 24515-835 Motie [Ceder](#) over private schuldeisers die deelnemen aan het collectieve afbetalingsplan financieel laten bijdragen aan de uitvoeringskosten van de schuldregeling
- 24515-836 Motie [Biekman](#) over een verkenning naar goede voorbeelden van toegang tot armoede- en schuldhulp op mbo-instellingen
- 24515-837 Motie [Biekman en Bolhuis](#) over ervaringskennis structureel betrekken bij evaluaties van armoede- en schuldenbeleid
- 24515-838 Motie [Hamstra c.s.](#) over een verkenning naar juridische en praktische knelpunten voor banken om klanten bij signalen van geldzorgen actief te wijzen op hulp
- 24515-839 Motie [Hamstra c.s.](#) over een praktische werkgeversroute voor vrijwillige en vertrouwelijke doorverwijzing naar hulp
- 24515-840 Motie [Van Brenk](#) over de bekendheid en de bruikbaarheid van de AIO vergroten
- 24515-841 Motie [Edgar Mulder](#) over niet bezuinigen op de arbeidsongeschiktheidsregelingen
- 24515-842 Motie [Ceulemans en Van den Berg](#) over aanpassing van de verdeelsleutel zodat Nederland niet minder uit het Sociaal Klimaatfonds ontvangt dan dat het bijdraagt

Tweeminutendebat Gezondheidsraadadvies over gezondheidsrisico's voor omwonenden van geitenhouderijen

- 28973-301 Motie [Wiersma](#) over afstandsnormen rond geitenhouderijen heroverwegen zodra is aangetoond dat er effectieve maatregelen geïmplementeerd zijn
- 28973-302 Motie [Wiersma](#) over onderzoeken hoe de aanpak van het sectorplan fijnstof uit de pluimveehouderij kan worden toegepast binnen de geitenhouderij
- 28973-303 Motie [Den Hollander en Grinwis](#) over toegang voor onafhankelijke onderzoekers tot relevante data van VGO-onderzoeken

Tweeminutendebat Arbeidsmigratie

- 29861-190 Motie [Neijenhuis](#) over een plan om misstanden bij arbeidsmigranten in de langdurige zorg beter in beeld te brengen
- 29861-191 Motie [Ceder](#) over een uiteenzetting van de toekomst op arbeidsmigratie langs de lijnen van het rapport van de Staatscommissie Demografische Ontwikkelingen
- 29861-192 Motie [Ceder](#) over met VNO-NCW en MKB-Nederland in gesprek gaan over hoe gewortelde kinderen die in Nederland geschoold worden, kunnen bijdragen op de arbeidsmarkt
- 29861-193 Motie [Patijn](#) over voor de zomer een uitzendverbod in de vleessector afkondigen. Aangehouden;
- 29861-194 Motie [Patijn](#) over verkennen of de NLA de bevoegdheid kan worden gegeven om een individueel uitzendverbod op te leggen
- 29861-195 Motie [Patijn](#) over gemeenten als partner betrekken bij de samenwerkingsafspraken tussen NAU, NLA en Belastingdienst
- 29861-196 Motie [Tijs van den Brink](#) over uitwerken hoe een richtinggevende bandbreedte voor arbeidsmigratie kan bijdragen aan meer grip op arbeidsmigratie

- 29861-197 Motie [Tijs van den Brink](#) over vrijwillige bijdragen van bedrijven inzetten voor onder meer begeleiding en het voorkomen van dakloosheid in regio's met veel arbeidsmigranten
- 29861-198 Motie [Flach](#) over bij beleid enkel in het uiterste geval de inzet van arbeidsmigranten van buiten de EU overwegen
- 29861-199 Motie [Flach](#) over een eventueel uitzendverbod zo risicogericht mogelijk en met strikte handhaving en criteria vormgeven
- 29861-200 Motie [Flach](#) over hoge prioriteit geven aan de opvolging van het rapport van de Staatscommissie Demografische Ontwikkelingen
- 29861-201 Motie [Wiersma](#) over de economische en maatschappelijke afhankelijkheid van arbeidsmigratie in alle sectoren nadrukkelijk meewegen in de besluitvorming
- 29861-202 Motie [Boon](#) over werkvergunningen invoeren voor werknemers uit andere EU-lidstaten die in Nederland arbeid willen verrichten
- 29861-203 Motie [Boon](#) over een werkgeversheffing invoeren waarbij werkgevers voor iedere arbeidsmigrant een jaarlijkse bijdrage betalen
- 29861-204 Motie [Ceulemans](#) over onderzoek naar bespoediging en vereenvoudiging van verplichte terugkeer van overlastgevende dakloze EU-migranten
- 29861-205 Motie [Ceulemans](#) over bij rijksfinanciering van opvang van niet-rechthebbende dakloze EU-migranten inzet op terugkeer als voorwaarde hanteren
- 29861-206 Motie [Nobel c.s. over](#) bredere uitrol van de Rotterdamse aanpak Meer grip op arbeidsmigratie in Nederland
- 29861-207 Motie [Jimmy Dijk en Ceder](#) over onderzoeken hoe, met welk tijdsplan en voor welke sectoren een tewerkstellingsvergunning ingevoerd kan worden
- 29861-208 Motie [Jimmy Dijk](#) over de taaleis uitbreiden zodat iedereen die langer dan drie maanden in Nederland komt werken of studeren, Nederlands moet leren
- 29861-209 Motie [Jimmy Dijk](#) over volledige uitvoering geven aan het advies van de commissie-Roemer

Tweeminutendebat Leefstijlpreventie

- 32793-891 Motie [Kostić en Lohman](#) over de eiwittransitie opnemen in het preventiebeleid
- 32793-892 Motie [Kostić en Lohman](#) over het aantrekkelijk maken van de gezonde voedselkeuze als doel opnemen in het wetsvoorstel op de voedselomgeving
- 32793-893 Motie [Jimmy Dijk en Dobbe](#) over de btw op gezond voedsel afschaffen
- 32793-894 Motie [Jimmy Dijk en Dobbe](#) over de financiering van de sportakkoorden niet laten vervallen. Aangehouden;
- 32793-895 Motie [Jimmy Dijk en Dobbe](#) over plannen om het aantal nieuwe hiv-infecties in 2040 naar nul te brengen
- 32793-896 Motie [Jimmy Dijk en Dobbe](#) over een wettelijke bevoegdheid voor de NVWA om sites die illegaal vapes verkopen snel te blokkeren
- 32793-897 Motie [Jimmy Dijk en Dobbe](#) over onderzoeken hoeveel extra geld nodig is om de gehele ASG-doelgroep te kunnen testen bij de CSG's
- 32793-898 Motie [Wiersma](#) over adviezen van het Voedingscentrum uitsluitend baseren op gezondheidskundige en voedingswetenschappelijke inzichten
- 32793-899 Motie [Van Meetelen](#) over de financiering van het Voedingscentrum beëindigen
- 32793-900 Motie [Van Meetelen](#) over geen maatregelen die sturen op een door de overheid gewenste levensstijl

- 32793-901 Motie [Vliegenthart c.s.](#) over een plan van aanpak voor het terugdringen van de illegale verkoop van vapes op Snapchat
- 32793-902 Motie [Vliegenthart en Kathmann](#) over een landelijk leernetwerk voor het delen van inzichten tussen jongerenwerkers en jongerenwerkorganisaties
- 32793-903 Motie [Synhaeve c.s.](#) over zich in EU-verband inzetten voor een zwaardere belasting van verhitte tabak
- 32793-904 Motie [Van Groningen c.s.](#) over onderzoek naar de strafbaarstelling van het online verspreiden van medische desinformatie
- 32793-905 Motie [Van Groningen en Lohman](#) over in de communicatie rondom de Schijf van Vijf helderder maken dat gezondheid leidend is
- 32793-906 Motie [Van Brenk](#) over ervoor zorgen dat wasbaar incontinentiemateriaal beschikbaar is voor alle mensen die dat nodig hebben
- 32793-907 Motie [Coenradie](#) over de Schijf van Vijf primair baseren op gezondheid, voedingswaarde en voedselveiligheid, en niet op klimaat- of duurzaamheidsdoelen

Tweeminutendebat GGZ/Suïcidepreventie

- 25424-788 Motie [Synhaeve](#) over sturen op proactieve wachtlijstbemiddeling vanuit zorgverzekeraars
- 25424-789 Motie [Synhaeve](#) over de Kamer na het afsluiten van de nieuwe contracten informeren over het gebruik van exclusiecriteria
- 25424-790 Motie [Synhaeve](#) over een scale-upaanpak voor een select aantal mentalegezondheidsinitiatieven
- 25424-791 Motie [Jimmy Dijk en Dobbe](#) over een uitbreiding van het aanbod van mentale ondersteuning aan slachtoffers van seksueel geweld. Aangehouden;
- 25424-792 Motie [Jimmy Dijk en Dobbe](#) over de vergoeding van ongecontracteerde zorg niet afschaffen
- 25424-793 Motie [Jimmy Dijk en Dobbe](#) over niet bezuinigen op de langdurige ggz
- 25424-794 Motie [Vliegenthart en Westerveld](#) over de marktwerking in de gehele cruciale ggz afschaffen
- 25424-795 Motie [Vliegenthart c.s.](#) over voor 2027 alsnog het aantal opleidingsplaatsen voor gz-psychologen vaststellen op 1.240
- 25424-796 Motie [Wiersma](#) over onderzoek naar de organisatie van zorg voor jongeren met complexe multiproblematiek
- 25424-797 Motie [Tijmstra](#) over een eenduidig normenkader voor HIC's en IHT-teams
- 25424-798 Motie [Van Meetelen](#) over in kaart brengen in welke mate patiënten niet-passend worden geplaatst vanwege een gebrek aan passende capaciteit
- 25424-799 Motie [Coenradie](#) over borgen dat toegankelijkheid leidend is bij zorginkoop
- 25424-800 Motie [Coenradie](#) over een plan voor de brede landelijke uitrol van mentalegezondheidsnetwerken

Dinsdag 16 juni

Moties debat over de jeugdhulp en jeugdhulpverlening

De uitslagen van de stemmingen over alle 24 moties zijn [hier](#) te vinden. De volgende uitslagen zijn voor gemeenten van belang:

- Gewijzigde motie van het lid [Moinat c.s.](#) over een toekomstplan voor jongeren die uitstromen uit jeugdhulp (t.v.v. 31839-1153). Aangenomen;
- Gewijzigde motie van het lid [Moinat c.s.](#) over bij ernstige signalen van acute onveiligheid van kinderen één eindverantwoordelijke professional aanwijzen (t.v.v. 31839-1154). Aangenomen;
- Motie van het lid [Synhaeve c.s.](#) over jeugdhulpaanbieders en hun medewerkers altijd vooraf screenen. Aangenomen;
- Motie van het lid [Synhaeve c.s.](#) over een wettelijke integriteitstoets voor bestuurders van jeugdzorg- en jeugdhulpaanbieders. Aangenomen;
- Motie van de leden [Dobbe en Westerveld](#) over in kaart brengen in hoeverre de Hervormingsagenda Jeugd de beoogde besparingen heeft opgeleverd. Verworpen;
- Motie van de leden [Dobbe en Westerveld](#) over financiële tegemoetkoming voor jongeren op ZIKOS-afdelingen of in de gesloten jeugdzorg. Verworpen;
- Motie van de leden [Westerveld en Dobbe](#) over gespecialiseerde centra voor kinderen en jongeren met complexe psychische problemen. Verworpen;
- Motie van het lid [El Abassi](#) over een herstel- en ondersteuningsplan voor voormalige ZIKOS-jongeren en hun nabestaanden. Aangenomen;
- Motie van het lid [El Abassi](#) over de voorgenomen bezuinigingen op de jeugdzorg opschorten. Verworpen;
- Motie van het lid [El Abassi](#) over versterking van de landelijke regie en doorzettingsmacht binnen de jeugdbescherming. Aangenomen;
- Motie van het lid [Coenradie c.s.](#) over risicovolle en complexe casussen binnen de jeugdbeschermingsketen dossiermatig doorlichten. Verworpen;
- Motie van het lid [Coenradie](#) over stoppen met de afbouw van gesloten jeugdhulpplekken. Verworpen;
- Motie van het lid [Stoffer](#) over informele ondersteuning van gezinnen wettelijk borgen. Aangenomen;
- Motie van het lid [Ceder](#) over positieve mannelijke rolmodellen voor jongeren. Aangenomen.

Moties discriminatie, racisme en mensenrechten

De volgende relevante motie is aangenomen:

- 30950-548 Motie [Bamenga c.s.](#) over streven naar toepassing van de discriminatietoets door zo veel mogelijk overheidsorganisaties;

Woensdag 17 juni

Moties tweeminutendebat Visserij en Landbouw- en Visserijraad

- Motie van het lid Vermeer c.s. over het wetsvoorstel voor de verruiming van de mogelijkheden tot bevissing van uitheemse rivierkreeften uiterlijk in het vierde kwartaal van 2026 aanhangig maken
- Motie van het lid Boomsma c.s. over het ontwerpaanwijzingsbesluit om het gebied Hollandse Kust aan te wijzen als Vogelrichtlijngebied eerst voorleggen aan de Tweede Kamer

Debat Gemeentefondsbegroting 2026

De behandeling van het gemeentefonds in de Eerste Kamer laat weinig twijfel bestaan over de richting van het debat: de zorgen zijn niet nieuw, maar de toon wordt scherper en de druk op het kabinet neemt zichtbaar toe. Vrijwel alle fracties grijpen terug op het debat van vorig jaar – en precies dat blijkt het probleem. Want veel van de toen gemaakte afspraken zijn nog niet waargemaakt.

Fiers opent scherp: motie niet uitgevoerd, chaos groter geworden

Fiers (GL-PvdA), mede namens het CDA, zet meteen de toon. Zij grijpt terug op het ROB-advies *Meters maken met medebewind* en de breed gesteunde motie van vorig jaar. Die moest duidelijk maken hoe gemeentelijke taken en middelen zich tot elkaar verhouden. Maar precies dat inzicht ontbreekt nog steeds.

Fiers spaart het kabinet daarbij niet. In plaats van verbetering ziet zij “eerder meer chaos dan minder” ontstaan.

Gemeenten moeten volgens haar begroten “op bewegende doelen”, door fouten in circulaires, late informatie en voortdurende wijzigingen. Hierdoor ontstaat onzekerheid op lokaal niveau, juist op het moment dat gemeenten grote maatschappelijke opgaven moeten uitvoeren.

Zij koppelt dat direct aan een oproep die duidelijk resoneert in de rest van het debat: er is behoefte aan “rust, reinheid en regelmaat” in de gemeentefinanciën.

Fiers zoekt ook concreet naar oplossingen en suggereert meer flexibiliteit, bijvoorbeeld via stelposten. Tegelijk legt zij de bal nadrukkelijk bij het Rijk: hoe wordt samen met de koepels uit deze situatie gekomen? En vooral: hoe wordt voorkomen dat de Kamer volgend jaar opnieuw hetzelfde gesprek voert?

Gemeenten hebben vooral duidelijkheid nodig

Lievens (BBB) sluit daar direct op aan, maar kiest een andere invalshoek. Hij wijst op de lange aanlooptijd van de herverdeling van het gemeentefonds – inmiddels al vier jaar – en de aanhoudende onzekerheid rond jeugdzorg en het rapport-Van Ark. Zijn boodschap is eenvoudig maar stevig: gemeenten moeten weten waar ze aan toe zijn. Zonder stabiele kaders kunnen zij hun verantwoordelijkheid niet nemen. Dat raakt volgens hem aan de betrouwbaarheid van het Rijk. Lievens trekt daar een politieke consequentie uit. Als de situatie niet verbetert, kan de Kamer op termijn de begroting van het gemeentefonds niet meer goedkeuren. Daarmee wordt het debat expliciet gekoppeld aan het budgetrecht van de Senaat.

Moonen (D66) legt de nadruk op de gevolgen in de praktijk. Gemeenten staan volgens haar het dichtst bij de burger, maar komen door de financiële onzekerheid in een onmogelijke positie terecht.

Zij schetst hoe gemeenten ervoor kiezen om onderhoud uit te stellen om hun begroting rond te krijgen. Daarbij verwijst zij naar een rapport van de Algemene Rekenkamer: een groot deel van het wegonderhoud ligt bij gemeenten, niet bij het Rijk. Uitstel betekent dus dat de rekening later alleen maar hoger wordt. Moonen waarschuwt dat deze aanpak niet houdbaar is en pleit voor voorspelbaarheid in de financiering. Zij roept het kabinet op om niet langer te wachten op nieuwe ROB-adviezen, maar zelf met oplossingen te komen.

Probleem raakt fundament van het bestel

Janssen (SP), mede namens de fractie-Visseren-Hamakers, richt zich op de maatschappelijke gevolgen. Door de langdurige onzekerheid worden keuzes vooruitgeschoven en ontstaat volgens hem een patroon van ad-hocbesluiten en bezuinigingen. Die raken volgens hem juist de voorzieningen die de sociale cohesie dragen. Hij spreekt over een systeem dat “al te lang rommelt” en vraagt de minister wat dit betekent voor de uitvoering op lokaal niveau, onder meer bij gemeenschappelijke regelingen. Van der Goot (OPNL), namens ook Partij voor de Dieren en Volt, tilt het debat vervolgens naar een hoger niveau. Hij maakt er expliciet een staatsrechtelijke kwestie van. Kan het parlement zijn werk nog wel doen als het geen inzicht heeft in de financiering van medebewindstaken, zoals artikel 108 van de Gemeentewet veronderstelt? Zijn antwoord is helder: nee.

Van der Goot is kritisch op de kabinetsreactie op de ROB-adviezen en noemt de verkenning die nu loopt slechts een eerste stap. Zijn centrale vraag: waarom lijkt het kabinet te aarzelen om inzicht te bieden, terwijl dat niet per se betekent dat middelen worden oormerkt? Hij roept op om samen met de koepels verder te werken en het debat te voeren vanuit vertrouwen, niet wantrouwen.

Minister: begrip voor kritiek, maar kiest voor gefaseerde aanpak

Minister Heerma opent zijn reactie met erkenning. Hij begrijpt de teleurstelling over het uitblijven van de uitvoering van de motie en de voortgang van de herverdeling. Hij stelt dat hij niets liever wil dan duidelijkheid voor gemeenten. Tegelijk maakt hij duidelijk dat het vraagstuk complex is. De kern zit volgens hem in de balans tussen inzicht en beleidsvrijheid. Meer inzicht is nodig, maar mag niet leiden tot aantasting van de gemeentelijke autonomie. De minister zet zijn aanpak uiteen langs vier lijnen, met nadruk op het herstellen van die balans tussen ambities, middelen en uitvoeringskracht. Daarbij verwijst hij naar lopende gesprekken over onder meer jeugdzorg en Wmo.

Voor de uitvoering van de motie kondigt hij een tweestapsaanpak aan. In de zomer komt een eerste brief met meer inzicht via casuïstiek en monitoring. In het najaar volgt een bredere uitwerking met een overzicht van taken en middelen, als verdieping op eerder ROB-onderzoek. Daarmee wil hij voorkomen dat het debat opnieuw vastloopt zoals vorig jaar.

Herverdeling blijft bron van onzekerheid

Een tweede groot punt is de herverdeling van het gemeentefonds. De minister licht toe waarom is gekozen voor een pauze. Op basis van adviezen van ROB en VNG is besloten om eerst nader onderzoek te doen, onder meer vanwege onzekerheden in de jeugdzorg. Door nu niet door te pakken, wil het kabinet voorkomen dat gemeenten later opnieuw met grote verschuivingen worden geconfronteerd. Tegelijk erkent de minister dat dit betekent dat gemeenten opnieuw in onzekerheid blijven. Hij belooft dat het vervolgtraject nauwer met de koepels wordt ingericht en dat wordt gewerkt aan meer voorspelbaarheid.

De Kamer voert de druk op

In de tweede termijn wordt duidelijk dat de Kamer de lat hoger legt. Fiers benadrukt opnieuw de urgentie en waarschuwt impliciet: het geduld is niet oneindig. De Eerste Kamer wil de aangekondigde brieven niet alleen ontvangen, maar ook nog dit jaar bespreken, vóór de volgende begrotingsbehandeling. Daarmee dwingt zij het kabinet om het traject te versnellen. Andere fracties sluiten zich daarbij aan. Er ontstaat een breed gedragen lijn dat de Kamer niet nog een keer genoeg neemt met uitstel zonder concreet resultaat.

Minister benadrukt betekenis voor lokaal bestuur

In zijn tweede termijn bevestigt de minister grotendeels zijn eerdere inzet. Hij doet enkele aanvullende toezeggingen, onder meer over het betrekken van de ROB en aandacht voor toezicht.

Belangrijker is zijn politieke boodschap: decentralisatie moet niet worden gebruikt als bezuinigingsinstrument, maar moet inhoudelijk worden gedreven.

Hij sluit af met een meer beschouwende noot. Ondanks de technische aard van het debat, gaat het volgens hem uiteindelijk om de rol van gemeenten in het dagelijks leven van inwoners en de kracht van lokale gemeenschappen. De vraag hoe taken, middelen en autonomie in balans worden gebracht blijft voorlopig echter openstaan — en juist daarom is de inzet van de Kamer dit keer een stuk steviger dan een jaar geleden.

Commissieagenda Tweede Kamer

Datum	Onderwerp	Soort overleg
22-06-2026	Initiatiefnota van het lid Westerveld: ons land is beperkt	NO
23-06-2024	Strategische keuzes bereikbaarheid	CD
23-06-2026	Goed bestuur en toezicht in de zorg (+IGJ en Zorgfraude)	CD
24-06-2026	Fiscaliteit	CD
24-06-2026	Bouwregelgeving	RTG
24-06-2026	Kansspelen	CD
24-06-2026	Jeugdcriminaliteit	TB
24-06-2026	Digitale inclusie	CD
24-06-2026	Arbeidsmarktbeleid en arbeidsmarktdiscriminatie	CD
24-06-2026	Kaderrichtlijn Water	RTG
25-06-2026	Grondwet en democratische rechtsstaat (uitgesteld)	CD
25-06-2026	Wet uitbreiding taakstrafverbod	IN
25-06-2026	Water	CD
25-06-2026	Funderingsproblematiek	CD
25-06-2026	Kinderopvang	CD
25-06-2026	Emancipatie	CD
25-06-2026	Innovatie	CD
25-06-2026	Bescherming persoonsgegevens en grote datalekken	CD
25-06-2026	Een verbod op fossiele reclame	RTG
29-06-2026	Wet strategische rechtszaken tegen publieke participatie	WO

29-06-2026	Stijging van de instroom in de WIA i.v.m. uitval door mentale problemen	RTG
30-06-2026	Sportbeleid	CD
01-07-2026	Integraal Zorgakkoord (IZA) / Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA)	CD
01-07-2026	Bouwregelgeving	CD
01-07-2026	Wet personeelsbeleid bij crisis	IN
01-07-2026	Midden- en kleinbedrijf	CD
01-07-2026	Circulaire economie	CD
02-07-2026	Kernenergie	CD
02-07-2026	Opvang Oekraïne	CD
02-07-2026	Wet online aangejaagde openbare-ordeverstoring (36789)	IN
<i>Zomerreces</i>		
02-09-2026	Volkshuisvesting en fiscaliteit	RTG
02-09-2026	Het onderzoek door de ACM naar de prijzen van vier leveranciers van stadswarmte en mogelijke overwinsten	TB
03-09-2026	Wet gemeentelijk toezicht seksbedrijven (36948)	IN
09-09-2026	Versterking decentraal bestuur	CD
09-09-2026	Caribisch Nederland	CD
10-09-2026	Vreemdelingen- en asielbeleid	CD
10-09-2026	Demonstratierecht	CD
10-09-2026	Volkshuisvesting en fiscaliteit	CD
10-09-2026	Pensioenonderwerpen	CD
23-09-2026	Uitvoering Sociale Zekerheid	CD
23-09-2026	Verkiezingen	CD
24-09-2026	Duurzaam vervoer	CD
24-09-2026	Integriteit openbaar bestuur	CD
24-09-2026	Wet versterking rechtsbijstand in het strafproces	IN
24-09-2026	Collectieve warmte	CD
24-09-2026	Hindermanagement bij waterbouwprojecten	RTG
24-09-2026	Stikstof en mestbeleid	CD
30-09-2026	Armoede- en Schuldenbeleid	CD
30-09-2026	Jeugdbeleid	CD
01-10-2026	Burgerschap en participatie democratie	CD
01-10-2026	Pitchsessie jeugdcriminaliteit	RTG
07-10-2026	Inburgering en Integratie	CD

07-10-2026	Wadden	CD
08-10-2026	Mestbeleid	CD
08-10-2026	Regulier verblijf	CD
08-10-2026	Jeugdcriminaliteit	CD
14-10-2026	Klokkenluiders	CD
14-10-2026	Klimaatbeleid gebouwde omgeving	CD
14-10-1016	Verdienvermogen en grondbeleid	CD
15-10-2026	Openbaar vervoer en taxi	CD
15-10-2026	Slavernijverleden	CD
15-10-2026	Criminaliteitsbestrijding, ondermijning en georganiseerde criminaliteit	CD
28-10-2026	Staat van de Volkshuisvesting	CD
28-10-2026	Slagvaardige Overheid	CD
28-10-2026	Leefomgeving	CD
29-10-2026	Participatiewet	CD
29-10-2026	Vreemdelingen- en asielbeleid	CD
10-11-2026	Gewasbeschermingsmiddelen	CD
11-11-2026	Dakloosheid	CD
11-11-2026	Grondbeleid	CD
12-11-2026	Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH-stelsel)	CD
12-11-2026	Slachtofferbeleid	CD
12-11-2026	Arbeidsmigratie	CD
25-11-2026	Ruimtelijke ordening	CD
25-11-2026	Gewasbeschermingsmiddelen	CD
26-11-2026	Drugspreventie en verslavingszorg	CD
02-12-2026	Langdurige zorg	CD

CD	= Commissiedebat	RTG	= Rondetafelgesprek
Ges	= Gesprek	SO	= Schriftelijk Overleg
In	= Inbreng verslag (wetsvoorstel)	TB	= Technische Briefing
NO	= Nota Overleg	FV	= Feitelijke Vragen
Pet	= Petitie	WO	= Wetgevingsoverleg

23 – 25 juni (week 26)

DINSDAG

17.20 uur 36 917 Wijziging van de Mediawet 2008 i.v.m. de versterking van lokale media

WOENSDAG

14.15 uur Debat over de staat van de rechtsstaat

19.45 uur Tweeminutendebat Eerstelijnszorg (CD 1/4)

20.15 uur Tweeminutendebat Ouderenzorg (incl. ouderenhuisvesting) (CD 4/6)

21.20 uur Tweeminutendebat Maatschappelijk domein (incl. huiselijk geweld, kindermishandeling en geweld in afhankelijkheidsrelaties) (CD 28/5)

DONDERDAG

10.15 uur Tweeminutendebat Ruimtelijke Ordening (CD 10/6)

10.35 uur Debat over de toekomst van het dorp Moerdijk

30 juni – 2 juli (week 27)

DINSDAG

16.15 uur 36 785 Wet handhaving sociale zekerheid (voortzetting)

WOENSDAG

11.05 uur 36 863 Wijziging van de Kieswet i.v.m. bijstand in het stemhokje (voortzetting)

14.15 uur Debat over de samenhangende aanpak landbouw, natuur en stikstof

DONDERDAG

Tijd volgt Debat over de sluiting van twee zorgvilla's van ExpertCare

Deze week zullen er nog veel tweeminutendebatten plaatsvinden. Ter indicatie:

- Tweeminutendebat mensenhandel en prostitutie (CD 20/5)
- Tweeminutendebat verdienvermogen van Nederland (CD 9/4)
- Tweeminutendebat criminaliteitsbestrijding, ondermijning en georganiseerde criminaliteit (CD 19/3)
- Tweeminutendebat Politie (CD 25/3)
- Tweeminutendebat Verward/onbegrepen gedrag en veiligheid (CD 9/4)
- Tweeminutendebat verduurzaming industrie (CD 19/4)
- Tweeminutendebat verkeersveiligheid (CD 21/5)
- Tweeminutendebat financiën decentrale overheden (CD 10/6)
- Tweeminutendebat nationale veiligheid, weerbaarheid, brandweer en crisisbeheersing (CD 10/6)
- Tweeminutendebat wet open overheid (CD 11/6)

3 juli t/m 31 augustus

Zomerreces

1 – 3 september (week 36)

- 36 799 Wet proactieve dienstverlening SZW
- 36 892 Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur tweede tranche
- 35 985 Wet markt en overheid

8 – 10 september (week 37)

Vooralsnog geen relevante debatten.

15 – 17 september (week 38)

- Prinsjesdag
- Algemene Politieke Beschouwingen

Agenda Eerste Kamer

Dinsdag 23 juni (week 26)

- 36 512 Wet versterking regie volkshuisvesting, inclusief novelle 36 881
- Stemmingen over Gemeentefonds

Maandag 29 juni (week 27)

- Debat begroting Defensie

Brussel

Komende voorstellen Europese Commissie

Datum	Relevante voorstellen
24-06-2026	Orientation debate on ETS review
	Omnibus on taxation
	Omnibus on energy product legislation
	Law enforcement and criminal justice package
	Strengthening Europol
	Strengthening Eurojust
	2026 Governance report
01-07-2026	Communication on the Defence Single Market: EU technological base fit for future
	Public Procurement Act
	European Innovation Act

Consultaties Europese Commissie

Datum	Onderwerp
26-06-2026	<u>Richtsnoeren voor beoordeling fusies van ondernemingen</u>

Het VNG Lobbymemo wordt gemaakt door:

Den Haag: Eric de Rijk, Richard van Vliet en
Jesse de Jong-Paalfast
Brussel: Team Europa